

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

100 EĞİTİMİN
YÜZYILI

Sayı : E-32661919-610-223
Konu : Yazılı Soru Önergelerinin Cevabı

16.07.2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi :a) 08.06.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1870952 sayılı yazınız.
b) 08.06.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1870958 sayılı yazınız.
c) 08.06.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1870974 sayılı yazınız.
ç) 12.06.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1873882 sayılı yazınız.
d) 16.06.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1875779 sayılı yazınız.

Bakanlığımıza İlgi (a-b-c-ç-d)'de kayıtlı yazılarla iletilen İstanbul Milletvekili Kezban KONUKÇU'nun 7/44703, Şanlıurfa Milletvekili Mahmut TANAL'ın 7/44709, 7/45036 ve 7/45373, Siirt Milletvekili Sabahat ERDOĞAN SARITAŞ'ın 7/44831, Tekirdağ Milletvekili Cem AVŞAR'ın 7/45037, Bartın Milletvekili Aysu BANKOĞLU'nun 7/45356, Şanlıurfa Milletvekili Ferit ŞENYAŞAR'ın 7/45367, Balıkesir Milletvekili Turhan ÇÖMEZ'in 7/45370, Ankara Milletvekili Mesut DOĞAN'ın 7/45371 ve 7/45489 ile Diyarbakır Milletvekili Ceylan AKÇA CUPOLO'nun 7/45490 esas numaralı yazılı soru önermeleri incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler Ek'te sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yusuf TEKİN
Millî Eğitim Bakanı

Ek: Bilgi (29 Sayfa)

7/44703
7/44709
7/44831
7/45036-45037
7/45356 GK 171
GK 168

7/45367
7/45370-45371 GK 171
7/45373
7/45489-45490 GK 174

7/44831

GK168

SİİRT MİLLETVEKİLİ SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ'IN 7/44831 ESAS NUMARALI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Bireylere çağa yön verebilecek ve uluslararası düzeyde rekabet gücü sağlayacak becerileri edindirmenin temel kaynağı eğitimidir. Eğitimin niteliğinin artması kısa vadede bireye, uzun vadede ise ülke kalkınmasına katkı sağlamaktadır. Ülkeler eğitimin sağladığı katkılardan en yüksek düzeyde yararlanmak için eğitimin kapsayıcılığını artırmaya çalışırken aslında toplumun tamamının eğitime erişimini hedeflemektedir. Toplumdaki tüm kesimlerin eğitim olanaklarından aynı şekilde yararlanabilmesi ve bireyin sosyal, ekonomik, kültürel, etnik vb. özelliklerinden bağımsız olarak eğitime erişiminin sağlanması, eğitimde fırsat eşitliği bağlamında değerlendirilmektedir.

Türkiye’de 2002-2025 yılları arasında eğitimde fırsat eşitliği ve demokratikleşme hususlarında önemli bir dönüşüm yaşanmıştır. Bakanlığımızca özellikle 2002 yılı sonrasında yapılan çalışmalar, gerçekleştirilen geniş kapsamlı reformlar ve yasal düzenlemeler çerçevesinde eğitimde demokratikleşme uygulamaları daha belirgin bir şekilde sahaya yansımıştır.

Bununla birlikte Bakanlığımız 2024-2028 Stratejik Planı’nın 1. Amacı; “Temel eğitimde fırsat eşitliği ve eğitime erişimin sağlandığı, öğretim süreçleri ve eğitim ortamlarının etkin kullanıldığı bir ekosistem inşa ederek öğrencileri çağın gerektirdiği evrensel yeterliliklere sahip, millî ve manevi değerleri benimsemiş sağlıklı ve mutlu bireyler olarak yetiştirmek” olarak belirlenmiştir.

Çağın gerektirdiği evrensel yeterlilikler temelinde eğitimin daha demokratik hâle getirilmesi amacıyla atılan adımlar, eğitim sürecine daha fazla katılım ve fırsat eşitliği sağlayacak şekilde planlanmıştır. Bu amaçla çıkarılan mevzuat ve geliştirilen projelerle birlikte fırsat eşitliğinin artırılmasına yönelik önemli adımlar atılmıştır. 2004 yılında çıkarılan “Millî Eğitim Bakanlığı Demokrasi Eğitimi ve Okul Meclisleri Yönergesi” ile eğitim sisteminin daha demokratik bir yapıya dönüşmesi hedeflenmiş, bu Yönerge ile öğrenci merkezli bir anlayışın benimsenmesi ve katılımcı yönetim süreçlerinin geliştirilmesi desteklenmiştir.

Türkiye; gerek toplumsal yapısı ve coğrafi konumu gerekse kültürel ve ekonomik ilişkileri bakımından birçok dilin konuşulduğu, bireylerin birden fazla dilde yeterlik kazanmayı arzuladığı ve buna ihtiyaç duyduğu bir ülke durumundadır. Eğitim sistemi de bu toplumsal talep ve ihtiyaçları karşılayacak şekilde şekillendirilmekte ve güncellenmektedir.

Bu kapsamda çoğul dillilik kavramı önem kazanmaktadır. Çoğul dillilik, bir dil çeşitliliği hazinesi olarak bireylerin ana dilini ve öğrendikleri diller ile lehçeleri içeren bir kavramdır. Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni’nde çoğul dillilik; birden fazla dilde farklı derecelerde dil becerisine sahip olan ve farklı kültürlerde deneyimi olan sosyal bir varlık niteliğindeki bireyin, iletişim ve kültürler arası etkileşimde yer almak amacıyla dili kullanabilme becerisi olarak tanımlanmaktadır.

Bu anlayış çerçevesinde Bakanlığımız “Yaşayan Diller ve Lehçeler” dersini; ülkemizin kültürel zenginliğinin bir parçası olarak eğitimde fırsat eşitliğini ve eğitimin demokratikleşmesini destekleyen, öğrencilerin bireysel ilgi ile ihtiyaçlarını dikkate alan ve öğrencilere her türlü ayrımcılıktan uzak bir eğitim ortamı sağlanmasına katkı sağlayan bir alan olarak değerlendirmektedir.

2012-2013 eğitim öğretim yılından bu yana ortaokullarda seçmeli ders olarak okutulan “Yaşayan Diller ve Lehçeler” dersinin öncelikli amacı, ülkemizde var olan yaşayan diller ve

lehçeleri gelecek kuşaklara aktarabilmek, toplumsal temsiliyeti güçlendirmek ve farklı kültürlerle saygılı, çoğulcu bir eğitim ortamı oluşturmaktır. Söz konusu ders kapsamında ana dili farklı olan öğrenciler Kürtçe (Kurmancca ve Zazaca) dâhil olmak üzere Adıgece, Abazaca, Lazca, Gürcüce, Arnavutça ve Boşnakça gibi dersleri seçebilmektedir.

“Yaşayan Diller ve Lehçeler” dersinin öğretim programının hazırlanmasında bir arada yaşama kültürü temel alınmıştır. Bu doğrultuda hazırlanan öğretim programı çerçevesinde; Anayasa ve Millî Eğitim Temel Kanunu’ndaki eşitlik ilkesi gözetilerek temel insan hak ve özgürlüklerini destekleyen bir yaklaşım benimsenmiş, ders kitapları ve eğitim materyalleri bilimsel ve pedagojik esaslar doğrultusunda hazırlanmıştır.

Eğitim ve öğretim kurumlarında okutulacak yabancı diller, yabancı dille eğitim ve öğretim yapan okullar ile Türk vatandaşlarının günlük yaşamlarında geleneksel olarak kullandıkları farklı dil ve lehçelerin öğreniminin tabi olacağı esaslar, 14.10.1983 tarihli ve 2923 sayılı Yabancı Dil Eğitimi ve Öğretimi ile Türk Vatandaşlarının Farklı Dil ve Lehçelerinin Öğrenilmesi Hakkında Kanun doğrultusunda yürütülmektedir.

Bu çerçevede Kürtçe (Kurmancca ve Zazaca), ortaokul 5, 6, 7 ve 8’inci sınıflarda “Yaşayan Diller ve Lehçeler” dersi kapsamında seçmeli ders olarak okutulmaktadır. Kürtçe (Kurmancca ve Zazaca) Dersi Öğretim Programı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının ilgili kararları doğrultusunda 2012-2013 eğitim öğretim yılından itibaren uygulanmakta olup öğretim programına uygun ders kitapları hazırlanarak öğrencilere ücretsiz dağıtılmıştır. Ayrıca söz konusu derslerin Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli kapsamında geliştirilmesine yönelik çalışmalar devam etmektedir.

İlköğretim Kurumları Haftalık Ders Çizelgesi’nde “Yaşayan Diller ve Lehçeler” dersi ortaokul kademesinde tüm sınıf düzeylerinde haftalık 2 ders saati olarak yer almaktadır. İmam hatip ortaokullarında ise söz konusu ders 5, 6 ve 7’nci sınıf düzeylerinde haftalık 1 ders saati; 8’inci sınıf düzeyinde ise 1 veya 2 ders saati olarak seçilebilmektedir. Kürtçe (Kurmancca ve Zazaca) öğretim programları, Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 5, 6, 7 ve 8’inci sınıf düzeylerine ilişkin Kurul kararları doğrultusunda uygulanmaktadır.

2025-2026 eğitim öğretim yılı verilerine göre temel eğitim düzeyinde “Yaşayan Diller ve Lehçeler” dersi kapsamında Kürtçe (Kurmancca ve Zazaca) dersleri birçok ilde öğrenciler tarafından tercih edilmiştir. Aynı yıl itibarıyla Kurmancca ve Zazaca derslerini tercih eden öğrenci sayısı önceki yıllara göre artış eğilimi göstermiştir. Söz konusu derslerin açıldığı okul sayıları ve öğrenci tercihleri Bakanlığımız veri sistemleri üzerinden takip edilmektedir.

Öğrencilerin kendi ana dillerinde eğitim materyallerine erişebilmesi amacıyla “Yaşayan Diller ve Lehçeler” dersi kapsamında Kurmancî ve Zazaki 5, 6, 7 ve 8’inci sınıf eğitim araçları hazırlanmış ve Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığınca uygun bulunan eğitim araçları arasında yer almıştır. Ayrıca EBA sisteminde “Yaşayan Diller ve Lehçeler” başlığı altında bu derslere yönelik dijital içerikler, ders kitapları, modüller ve konu anlatımları bulunmaktadır.

Bakanlığımız tarafından öğrencilere ücretsiz olarak sunulan tüm ders kitapları ve eğitim materyalleri; 14.10.2021 tarihli ve 31628 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı Ders Kitapları ve Eğitim Araçları Yönetmeliği’nin 6’ncı maddesi uyarınca Anayasa ve ilgili mevzuata uygun, bilimsel yeterliğe sahip, öğretim programlarının amaçlarını karşılayan, öğrencilerin gelişim özelliklerini ve sınıf seviyelerini gözeten, dil ve anlatım bakımından yeterli ve öğrenmeyi destekleyecek nitelikte hazırlanmaktadır.

“Yaşayan Diller ve Lehçeler” dersinin uygulanmasında öğrencilerin talepleri dikkate alınmakta, en az 10 öğrencinin tercihiyle dersler açılabilmektedir. İlgili alanda kadrolu öğretmen bulunmaması hâlinde diğer okullardan görevlendirme veya ders ücreti karşılığında öğretmen görevlendirilmesi yoluyla eğitimin kesintisiz yürütülmesi sağlanmaktadır.

Bakanlığımız eğitim kurumlarının öğretmen ihtiyacı, kullanım izni verilen öğretmen kadroları çerçevesinde karşılanmaktadır. MEBBİS kayıtları üzerinden Yaşayan Diller ve Lehçeler alanlarında görev yapan öğretmen sayıları ve ihtiyaç durumları takip edilmektedir. Bu kapsamda 2026 yılı öğretmen istihdam planlamasında Yaşayan Diller ve Lehçeler alanında Kurmanca ve Zazaca branşlarına da kontenjan ayrılmıştır. Ayrıca Bakanlığımız kayıtlarına göre Yaşayan Diller ve Lehçeler alanında atanmak üzere başvuruda bulunup atanamayan öğretmen adaylarına ilişkin veriler Personel Genel Müdürlüğünce takip edilmektedir.

Kürt Dili ve Edebiyatı bölümlerinden mezun olan öğrencilerin yıllara göre mezun sayıları, bu bölümlerin akademik niteliğinin güçlendirilmesi, öğretim kadrolarının artırılması ve mezunların öğretmenlik dışındaki kültür, yayıncılık, çeviri, medya ve diğer kamu kurumlarında istihdamına ilişkin hususlar, yükseköğretim kurumları ile ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının görev alanlarıyla bağlantılıdır. Bakanlığımızın görev alanı, eğitim kurumlarında oluşan öğretmen ihtiyacının norm kadro, alan bazlı ihtiyaç, atama planlaması ve kullanım izni verilen öğretmen kadroları çerçevesinde karşılanmasıyla sınırlıdır.

Kürt Dili ve Edebiyatı bölümü mezunlarının öğretmen olarak istihdamı, ilgili mevzuat, öğretmenlik alanları, atama esasları, kadro imkânları ve Bakanlığımız eğitim kurumlarının alan bazlı öğretmen ihtiyacı doğrultusunda değerlendirilmektedir. Bu süreçlerde kontenjanlar, ülke genelindeki öğretmen ihtiyacı ve kamu kaynaklarının etkin kullanımı birlikte dikkate alınmaktadır.

Seçmeli derslerin uygulanmasına ilişkin geri bildirimler ve sahadan elde edilen veriler Bakanlığımızca düzenli olarak takip edilmekte; ihtiyaç duyulması hâlinde öğretim programları, materyaller ve uygulamaya ilişkin iyileştirmeler yapılmaktadır. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı tarafından hazırlanan “İlk ve Ortaöğretim Kurumlarında Yabancı Diller, Yaşayan Diller ve Lehçelerin Öğretimi: Mevcut Durum Analizi ve Politika Önerileri” konulu raporda da yabancı diller, yaşayan diller ve lehçelerin öğretimindeki mevcut durum, güçlü ve geliştirmeye açık yönler ile politika önerileri değerlendirilmiştir.

Sonuç olarak Bakanlığımızca “Yaşayan Diller ve Lehçeler” dersi; kültürel çeşitliliğin korunması, öğrencilerin bireysel ilgi ve ihtiyaçlarının karşılanması, eğitimde fırsat eşitliğinin güçlendirilmesi ve farklı kültürlerle saygılı bir eğitim ortamının desteklenmesi amacıyla uygulanmaktadır. Bu alandaki çalışmalar; ilgili mevzuat hükümleri, öğretim programları, öğrenci talepleri, öğretmen ihtiyacı, materyal geliştirme süreçleri ve sahadan alınan geri bildirimler doğrultusunda yürütülmektedir.

Yükseköğretim Kurulu Başkanlığından alınan 41892 sayılı konuya ilişkin yazıları Ek’te yer almaktadır.

T.C.
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU BAŞKANLIĞI
Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı

Sayı : E-57802651-610-41982
Konu : Soru Önergeleri - 7/44831

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞINA
(Strateji Geliştirme Başkanlığı)

İlgi : 09.06.2026 tarihli ve E-32661919-610-161726073 sayılı yazınız.

Siirt Milletvekili Sabahat ERDOĞAN SARITAŞ tarafından verilen 7/44831 esas numaralı Soru Önergesi Kurulumuz Başkanlığınca incelenmiş olup, ilgili soru önergesine ilişkin cevaplar ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Naci GÜNDOĞAN
Başkan Vekili

Ek: 7/44831 esas numaralı soru önergesi cevabı (1 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 8C8ECD4C-8B9B-44DA-9D32-B7CA1A9DE05E

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/yok-ebys>

Üniversiteler Mah. 1600. Cad. No:10 06800 Bilkent Ankara-Türkiye

Telefon: 0(312) 298 70 00

Faks: 0(312) 266 47 59

KEP Adresi : yok@hs01.kep.tr

Bilgi için:Sema DEMREN

Uzman

Telefon No:(312) 298 77 05

7/44831 Esas Numaralı Soru Önergesi Cevabı

Yükseköğretim kurumlarında fakülte, enstitü, yüksekokul, bölüm ve programların açılma süreçleri öncelikle Devlet kalkınma planlarının ilke ve hedefleri doğrultusunda, yükseköğretim planlaması çerçevesi içinde üniversitelerden gelen teklifler dikkate alınarak, öğretim üyesi istihdamı ve programın sürdürülebilirliği ile birlikte fiziki altyapı durumları gözetilerek yürütülmektedir.

Kürt Dili ve Edebiyatı programı ile ilgili olarak da söz konusu mevzuat hükümleri gereği işlem tesis edilmektedir.

KÜRT DİLİ VE EDEBİYATI

Yıllar	Mezun Sayıları
2025	18
2024	39
2023	19
2022	38
2021	58
2020	60
2019	79
2018	114
2017	106
2016	25